

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/143/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213210931
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2014:4213210931.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno samosudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, v konaní zastúpený Tomáš Kušnir, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava proti žalovanému: G. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., H. D. XXXX/XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, Park Angelinum 2, 040 01 Košice - Staré mesto, v konaní zastúpený Mgr. Petrom Masarovičom, advokátom so sídlom Park Angelinum 2, Košice, o zaplatenie 137,33 eur s príslušenstvom

rozhodol:

Súd návrh na zaplatenie sumy 137,33 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 24.9.2010 do zaplatenia z a m i e t a .

Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

Súd určuje, že zmluvné podmienky uvedené v bode 12.2 a 12.3 Podmienok k Zmluve o pôžičke spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. v znení: " Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivkej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou." a "V prípade omeškania s úhradou jednotlivých Splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti okrem Zmluvnej pokuty i Sankčný úrok vo výške 0,05% za každý aj začatý deň omeškania. Sankčný úrok je splatný na výzvu Spoločnosti." sú z dôvodu neprijateľnosti n e p l a t n é .

odôvodnenie:

Consumer Finance Holding, a.s. ako pôvodný žalobca sa návrhom doručeným súdu 20.5.2013 domáhal zaviazania žalovaného na zaplatenie sumy 137,33 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 24.9.2010 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalovanému na základe Zmluvy o pôžičke č. 1765180 z 10.12.2008 poskytol celkovú sumu pôžičky vo výške 954,33 eur na zakúpenie spotrebného tovaru. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť uvedenú pôžičku 15 mesačnými splátkami po 58,09 eur. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil, keď uhradil len sumu 838,15 eur, preto spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. listom zo 16.9.2010 vyzvala žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Celkový dlh žalovaného predstavuje ku dňu podania návrhu sumu 137,33 eur.

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo 6.6.2013, uzavretej medzi Consumer Finance Holding, a.s. Kežmarok ako postupcom a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.r.o. ako postupníkom, postupca postúpil okrem iného uvedenej spoločnosti postupníka aj pohľadávku voči žalovanému. Súd na návrh

postupníka uznesením z 19.12.2013 pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu tak, že na miesto pôvodného žalobcu vstúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o..

Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA dňa 16.6.2014 doručilo súdu nepodpísané oznámenie o vstupe do konania. Dňa 7.7.2014 uvedené združenie elektronicky, so zaručeným elektronickým podpisom, oznámilo súdu svoj vstup do konania vedeného pod sp. zn. 13C/143/2014, a to ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného spotrebiteľa.

Podaním doručeným súdu dňa 15.8.2014 vedľajší účastník na strane žalovaného vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu podľa § 101 OZ, s poukazom na skutočnosť, že žalobný návrh bol vyhotovený dňa 16.5.2013 a posledná 15. splátka úveru čerpaného žalovaným na základe zmluvy z 10.12.2008 by bola splatná v marci 2010. Teda žaloba bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Združenie si súčasne uplatnilo nárok na náhradu trov konania.

Žalobca, na výzvu súdu podaním doručeným súdu 22.8.2014 návrh vo veci spresnil tvrdením, že žalovanému bola na základe Zmluvy o pôžičke č. 8122882571, ktorá bola v internom systéme pôvodného veriteľa evidovaná pod č. 1765180, poskytnutá pôžička vo výške 746,86 eur. Uvedená pôžička bola splatná 15 mesačnými splátkami po 58,09 eur, vrátane poistenia, spolu s akontáciou vo výške 82,98 eur. Z predpísaných úhrad v celkovej výške 954,33 eur žalovaný uhradil sumu vo výške 838,15 eur, a tak sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou sumy vo výške 116,18 eur. Žalobca ďalej uviedol, že podľa bodu 12.2 Podmienok k Zmluve o pôžičke je klient povinný v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej splátky a v zmysle bodu 12.3 uvedených Podmienok je povinný zaplatiť aj sankčný úrok vo výške 0,05 % za každý aj začatý deň omeškania. V zmysle bodu 12 uvedených Podmienok boli žalovanému vyčíslené poplatky vo výške 21,15 eur, ktoré sú v platobnej histórii evidované ako „pokuta omeškanie“ a „pokuta sankcia“. Žalovaná suma vo výške 137,33 eur pozostáva z neuhradenej istiny vo výške 116,18 eur a z poplatkov vo výške 21,15 eur.

Podaním zo 4.9.2014 žalobca svoj návrh spresnil tvrdením, že prvá splátka bola splatná 20.4.2009 a posledná splátka bola splatná 20.6.2010. Predmetom konania sú nepremičané splátky splatné 20.5.2010 a 20.6.2010, preto námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom považuje za neopodstatnenú.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, v neprítomnosti žalovaného a aj v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu.

Podľa tlačiva Consumer Finance Holding, a.s. označeného ako Zmluva o pôžičke - internetová Quatro č. 8122882571, ktorú dňa 10.12.2008 podpísal žalovaný ako klient a podpísal aj sprostredkovateľ postupcu, žalovanému bola na kúpu čiernej techniky poskytnutá pôžička vo výške 746,86 eur, ktorá bola splatná popri akontácii vo výške 82,98 eur aj 15 splátkami s poistením po 58,09 eur, s ročnou úrokovou sadzbou 16,85%, pri RPMN vo výške 16,85%, priemernou hodnotou RPMN vo výške 34,92%. Konečná splatnosť je označená údajom 15 mesiacov, pričom sa v danom prípade jedná o akciu „100 dní neplatíte“. Podľa bodu 6.2 Podmienok postupcu, ako súčasť zmluvy o pôžičke, splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom mesiaci, ak nie je uvedené inak. Podľa bodu 6.4 Podmienok, je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Podľa bodu 12.2 Podmienok predtlačenej na rube uvedeného formuláru postupcu „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 6.6.2013 vyplýva, že postupca Consumer Finance Holding, a.s. postúpil na spoločnosť EOS KSI Slovensko s.r.o. ako postupníka svoje pohľadávky. Podľa prílohy k uvedenej zmluve o postúpení bola na postupníka postúpená aj pohľadávka voči žalovanému so zostatkom pohľadávky vo výške 138,55 eur. Podľa prehľadu splátok a úhrad, žalovaný v období od 10.12.2008 do 16.6.2010 uhradil postupcovi popri sume 82,98 eur aj trinásť krát sumu po 58,09 eur. Teda žalovaný uhradil svojmu veriteľovi úhrnom sumu 838,15 eur. Prvá splátka bola splatná 20.4.2009 a

ostatná splátka bola splatná 20.6.2010. Pôvodný veriteľ podľa uvedeného prehľadu zaťažil od 20.7.2009 do 19.6.2013 účet žalovaného pokutami v úhrnnej výške 22,75 eur.

Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že právny predchodca postupcu, mal v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o právny predchodcom postupcu vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 1.4.2004, predpisom lex specialis, s poukazom na 879f ods. 3, 4 OZ. Súd teda vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. OZ, podľa § 2 a § 3 ods. 1 - 3, § 5, § 7 až § 11 zákona č. 258/2001 Z.z. a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g/, i/, zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008 je aj údaj o g) konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, a o i) výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje uvedené podstatné náležitosti, považuje sa spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. V danom prípade písomné vyhotovenie úverovej zmluvy z 10.12.2008 neobsahuje, na rozdiel od údaju o výške, počte a termíne splátok, údaj o konečnej splatnosti úveru v tom tvare, v akom ho predpokladá citovaný zákon. Nepochybne údaj 15 mesiacov pri predtlačenom texte formulára zmluvy konečná splatnosť, nie je údajom o konečnej splatnosti žalovaným čerpaného úveru, najmä keď nie je zrejmé, kedy začína plynúť uvedených 15 mesiacov a kedy končí, aj s poukazom na akciu „100 dní neplatíte“ Podľa citovaného ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. sa totiž vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je určená dodávateľom na základe vstupných údajov (dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia splátok, výška a počet splátok). Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi resp. dodávateľmi. Konečnú splatnosť nemožno zamieňať s počtom splátok, ktorý údaj je ďalším podstatným údajom zmluvy o úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i/. Pre absenciu podstatných údajov (§ 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008) zmluvy o spotrebiteľskom úvere je úverová zmluva uzavretá zmluvnými stranami dňa 10.12.2008 bezúročná a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods. 3 posledná veta citovaného zákona.

Súd mal v danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcu vo veci. Súd vykonaným dokazovaním mal taktiež preukázané, že žalovaný čerpal úver vo výške 746,86 eur, ktorý sa zaviazal uhradiť 15 splátkami po 58,09 eur spolu s akontáciou vo výške 82,98 eur, ktorá podľa bodu 4.14 Podmienok k Zmluve o pôžičke bola splatná pred podpisom zmluvy. Pokiaľ žalovaný do 16.6.2010 uhradil úhrnom sumu 838,15 eur, žalovaný zaplatil svojmu veriteľovi na bezúročný a bezpoplatkový úver vo výške 746,86 eur sumu 838,15 eur. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný čerpaný úver nielen uhradil, ale ho aj preplatil o 91,29 eur. Súd na pôvodným žalobcom vyhlásenú predčasnú splatnosť úveru v predžalobnej upomienke z 9/16/2010 neprihliadol, najmä keď žalobca nepreukázal jej dovoľenosť podľa § 565 OZ, keď nepreukázal dohodu zmluvných strán o možnosti veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky a navyše podľa tvrdení žalobcu, splatnosť 15. splátky úveru prebehla dňa 20.6.2010. Z uvedeného vyplýva, že dňa 16.9.2010 mal byť celý úver čerpaný žalovaným po žalobcom tvrdenej konečnej lehote splatnosti už takmer 3 mesiace.

Vzhľadom na preplatenie čerpaného bezúročného a bezpoplatkového úveru žalovaným súd neprihliadol ani na vedľajším účastníkom konania nedôvodne vznesenú námietku premlčania s poukazom § 101 OZ. Oprávnenie žalobcu požadovať od spotrebiteľa - žalovaného, v prípade porušenia jeho povinností splácať poskytnutý úver riadne a včas, zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania o viac než 30 dní súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom do 28.2.2010 a aj podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ, keďže „dojednenia“ o jednostrannej povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu v pôvodným veriteľom žalovaného vopred pripravenom formulári tlačiva Podmienok podľa názoru súdu, nespĺňa náležitosti

písomnej dohody zmluvných strán o zmluvnej pokute v zmysle § 544 ods. 2 OZ. V danom prípade vo vopred pripravenom texte pôvodného veriteľa žalovaného aj absentuje vôľa žalovaného dohodnúť sa na jeho povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade omeškania s úhradou, teda urobiť takýto právny úkon (písomná dohoda zmluvných strán o zmluvnej pokute), bez ohľadu na to, že žalovaný ako klient mal podľa predtlaču zmluvy v časti Klient prehlásiť, že súhlasí so zmluvnou pokutou. Žalobca v konaní ani nepreukázal, že by zmluvná podmienka o povinnosti klienta (žalovaného) bola v danom prípade individuálne dohodnutá so žalovaným, najmä keď táto je uvedená vo vopred veriteľom žalovaného pripravenom formulári tlačiva Podmienok, bez možnosti žalovaného túto podmienku ovplyvniť. Takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorému v snahe získať úver nezostávalo nič iné, len predtlač zmluvy podpísať. Tento výklad obsahu spotrebiteľskej zmluvy je v súlade s § 54 ods. 2 OZ, keďže je priaznivejší pre spotrebiteľa, najmä, keď podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona si spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 OZ neplatná ako celok. Súd žalobcovi nepriznal ani nárok z absolútne neplatnej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute, resp. zmluvnými stranami nedohodnutej „pokute omeškanie“ či „pokute sankcie“, ktorá je podľa žalobcu zahrnutá v žalovanej sume časťou vo výške 21,15 eur.

Z činnosti súdu je známe, že obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobnej spotrebiteľskej zmluve pôvodného veriteľa žalovaného už bola predmetom súdnej kontroly a súd ju (právoplatne) považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/57/2013 z 26.4.2013, resp. 13C/212/2013 z 26.7.2013, resp. 13C/252/2013 z 1.4.2014), ktoré rozsudky sú prístupné aj verejnosti na stránkach Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk <<http://www.justice.gov.sk>>.

S poukazom na § 53a ods. 1 OZ a citované právoplatné rozsudky je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Súd v súlade s § 153 ods. 3, 4 O.s.p. vo výroku rozsudku určil, ktoré zmluvné podmienky považuje z dôvodu neprijateľnosti za neplatné.

Žalobca sa domáhal aj zaplata 9% úroku z omeškania ročne zo sumy 137,33 eur od 24.9.2010 do zaplata. Žalovaný nepochybne nebol k 24.9.2010 v omeškani s úhradou bezúročného a bezpoplatkového úveru, keď čerpaný úver preplatil o 91,29 eur ešte platbou zo 16.6.2010.

Z uvedených dôvodov súd návrh žalobcu zamietol v celom rozsahu.

Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, najmä keď tento si náhradu trov konania neuplatnil postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. Je síce pravdou, že právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane žalovaného si vyčíslil trovy právneho zastúpenia vo výške 49,28 eur, avšak súd nepovažoval tieto trovy vedľajšieho účastníka za účelne vynaložené, najmä keď vedľajší účastník na strane žalovaného v podaní doručenom súdu dňa 15.8.2014 vzniesol (nedôvodne) námietku premlčania voči neexistujúcemu nároku žalobcu. Vedľajší účastník na strane žalovaného v uvedenom podaní vôbec neprihliadol na podstatné náležitosti úverovej zmluvy majúce vplyv na posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu. Navyše, úverový vzťah účastníkov konania je podľa § 261 ods. 3 písm d/ Obchodného zákonníka absolútny obchod a na prípadné premlčanie nárokov zo zmluvy o úvere sa vzťahuje premlčacia doba podľa § 397 Obchodného zákonníka. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom, ktorý podrobne upravuje spotrebiteľské zmluvy a Obchodným zákonníkom má povahu vzťahu všeobecného právneho predpisu a osobitného právneho predpisu. Inštitút premlčania je komplexne upravený v Obchodnom zákonníku (§ 387 až § 408), preto pri Zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka, ako je aj v tomto prípade, je treba na posúdenie premlčania aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka. Úprava premlčania totiž nie je otázkou, ktorá smeruje k ochrane spotrebiteľa. Odlišne upravená dĺžka premlčacej doby v Občianskom a Obchodnom zákonníku je len výsledkom rozdielných legislatívnych procesov, z ktorých žiadny nesmeruje k ochrane slabšej zmluvnej strany. Preto na prípadne plynutie premlčacej doby by sa v danom prípade aplikovalo ustanovenie § 397 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je premlčacia doba štyri roky. Súd uvedené neúčelné vznesenie námietky premlčania vedľajším účastníkom považoval za dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného žiadne trovy konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná 6, 945 01 Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.